

Ömer Seyfettin'den Modern Bir Nasihat-Nâme Örneği: 'Üç Nasihat'

A Modern Advice-Book Example From Ömer Seyfettin: 'Three Advice'

Doç. Dr. Fatih SAKALLI*

Öz:

Nasihat, başkasının hata ve kusurunu gidermek için gösterilen çaba; iyiliği teşvik, kötülükten sakındırmak üzere verilen öğüt; başkasının faydasına ya da zararına olan hususlarda bir kimsenin onu aydınlatması ve bu yönde gösterdiği gayret anlamına gelir. İçinde nasihatlerin bulunduğu metin örneklerine de nasihat-nâme adı verilir. Nasihat-nâmeler aynı zamanda ahlaki ve öğretici metinlerdir. Türk hikâyesinin önemli isimlerinden Ömer Seyfettin'in 'Üç Nasihat' adlı hikâyesi de böyle bir eserdir. Hikâyede Kastamonulu fakir bir genç olan Durmuş'un öküzünü kaybettikten sonra para kazanmak için İstanbul'a gelişi ve burada Müstakim Efendi adında bir kişinin hizmetkârlığını yapması ve sonrasında yaşadıkları anlatılır. Durmuş, üç yıl boyunca üç kuruş ve üç nasihat karşılığında koşulsuz bir şekilde bu adamın hizmetini görür. Sonra memleketine yaşlı annesini yanına döner. Hikâyenin kurgusunu, Müstakim Efendi'nin Durmuş'a verdiği üç nasihat ve Durmuş'un bu nasihatlere uyarak mutlu bir hayata kavuşması oluşturur. Bu üç nasihat şunlardır: 1. Yolunu, İzini Bilmediğin Yere Gitme. 2. Emanete Hıyanetlik Etme. 3. Eşini, Kendin Gitmediğin Yere Gece Yatısına Gönderme. Makalede, bu süreçler alt başlıklarla verildikten sonra hikâyenin kişileri simgesel değerleri, hikâyenin geçtiği mekânlar ve hikâyenin geçtiği zaman dilimi tablolaştırılmıştır.

* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi, Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü Öğretim Üyesi, e-mail: fatih.sakalli@hbv.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-3706-0942>

Daha sonra ise yine hikâyenin mesajını oluşturan, akıl, paradan kıymetlidir cümlesi hikâyeden alıntılarla somutlaştırılmıştır. Devamında ise Durmuş çevresinde merak, sabır, itaat ve ödül kelimeleri etrafında hikâyeye vücut veren kavramlar üzerinde durulmuştur. Sonuç bölümünde ise ‘Üç Nasihat’ adlı hikâyenin geleneksel bir halk hikâyesinden hareketle kurgulandığı, bu hususta Ömer Seyfettin’in yaşadığı dönemin ve kendi hayat tecrübelerinin etkili olduğu ifade edilmiştir. Bütün bunlardan hareketle bu hikâyenin modern bir nasihat-name olarak da nitelendirilebileceği ve bu hikâye vasıtasıyla büyük sözü dinlemenin önemi ve faydaları vurgulanmıştır.

Anahtar sözcükler: Ömer Seyfettin, Modern, Nasihat-nâme, Üç Nasihat

Abstract:

Advice is an effort to rectify someone else's mistake and flaw; advice to encourage goodness, to avoid evil; It means someone's enlightenment and efforts in this direction in matters related to the benefit or harm of someone else. Text samples that contain advice are also called advice-books. Advice-books are also moral and instructive texts. Ömer Seyfettin's "Üç Nasihat" story, which is one of the important names of the Turkish story, is also such a work. The story tells of Durmuş, a poor youth from Kastamonu, who came to Istanbul to earn money after losing his ox. Durmuş unconditionally receives the service of this man for three years in exchange for three cents and three advice. Then he returns to his hometown with his elderly mother. The fiction of the story consists of three advices given by Müstakim Efendi to Durmuş and a happy life by Durmuş following these advices. These three advices are: 1. Don't Go The Way Where You Didn't Know. 2. Treating Safety. 3. Don't Send Your Spouse to Night Yacht Where You Don't Go. In the article, after these processes are given with sub-titles, the symbolic values of the people of the story, the places where the story takes place and the time frame of the story are tabulated. Later on, the sentence of the story, which is the value of reason and money, which is the message of the story, is materialized with quotations from the story. Subsequently, the concepts of curiosity, patience, obedience and reward around Durmuş were emphasized. In the conclusion part, it was stated that the story titled 'Three Advice' was constructed based on a traditional folk story, and the life of Ömer Seyfettin and his own life experiences were effective in this regard. From this point of view, it was emphasized that this story can also be described as a modern advice-book and the importance and benefits of listening to the big word through this story.

Keywords: Ömer Seyfettin, Modern, Advice-Book, Three Advice

Edebiyatımızda ahlaki, öğretici metinler olarak nitelendirilebileğimiz metinler bulunmaktadır. Öğüt veya nasihatlerden oluşan eserler de bu kapsamda değerlendirilebilir. “Arapça bir kelime olan nasihat, başkasının hata ve kusurunu gidermek için gösterilen çaba; iyiliği teşvik, kötülükten sakındırmak üzere verilen öğüt; başkasının faydasına ya da zararına olan hususlarda bir kimsenin onu aydınlatması ve bu yönde gösterdiği gayret” (Keleş, 2010: 183) anlamına gelir. İçinde nasihatlerin / öğütlerin bulunduğu metinlere nasihât-nâme adı verilir. Bu türün edebiyatımıza İran ve Arap Edebiyatı’ndan geçtiği bilinmektedir. Makalemize konu olan Ömer Seyfettin’in ‘Üç Nasihat’ adlı hikâyesi de modern bir nasihat-nâme örneği olarak ifade edilebilir. Türk hikâyeciliğinin önemli ismi Ömer Seyfettin, yazdığı hikâyelerde anlatmak istedikleri ile de Türk toplumunun değerlerine katkıda bulunmuş bir isimdir. Onun ‘Üç Nasihat’ adlı eseri de öğretici ve mesaj veren bir metin olarak karşımıza çıkar. “Üç Nasihat adlı hikâyede büyük sözü dinlemenin, nasihatlere uymanın faydaları anlatılmaktadır. Efendisinin nasihatlerine uyan Durmuş sonunda zengin ve mutlu olmuştur. Dinlediği üç nasihat sayesinde malını, canını ve evinin mutluluğunu korumuştur.” (Geçgel, Sarıçan, 2011: 182) Üç Nasihat adlı hikâyede, Kastamonulu Durmuş’un para kazanmak için İstanbul’a gitmesi ve üç yıl çalışmasına rağmen üç kuruş ve üç nasihat ile memleketine dönmesini konu edilir.

Gurbete Mecburi Yolculuk

Hikâyedeki olayların merkezinde öküzü ölünce tarlasını süremediği için para kazanmak amacıyla Kastamonu’dan gurbete (İstanbul’a) giden fakir Durmuş’un yaşadıkları vardır. Bu yolculuk, geçinme kaygısı sebebiyle mecburi yapılan bir yolculuktur. Durmuş İstanbul’a gittiğinde bir sanatı olmadığı için Edirnekapısı’nda oturan Müstakim Efendi’ye uşak olmaya gider. Fakat Müstakim Efendi ona sene de yalnızca bir kuruş vereceğini ve bir de nasihatte bulunacağını söyler. İlk önce bu teklifi kabul etmeyen Durmuş, merakına yenik düşerek ertesi gün Müstakim Efendi’ye gider ve teklifini kabul eder.

İlk Yıl ve İlk Nasihat: ‘Yolunu İzini Bilmediğin Yere Gitme!’

Durmuş, bir sene boyunca kitap odasını süpürür, bahçeyi beller, su taşır, merdivenleri yıkar, camları siler, efendisinin her hizmetini yapar. Bir senenin sonunda Müstakim Efendi, Durmuş’u çağırarak bir kuruşunu verir ve “Yolunu izini bilmediğin yere gitme!” nasihatinde bulunur. Büyük bir nasihat işiteceğini düşünen Durmuş, hayal kırıklığına uğrar. Müstakim Efendi, ona bir sene çalışması halinde yine bir kuruş vereceğini ve bir nasihatte bulunacağı teklifini yapar. Fakat Durmuş teklifi kabul etmeyerek hemşerilerinin kahvesine gelir. Gece merakından uyuyamaz, yine Müstakim Efendi’nin yanına gelir, teklifini kabul eder.

İkinci Yıl ve İkinci Nasihat: ‘Emanete Hıyanetlik Etme!’

İkinci yılda da Durmuş, efendisinin bütün hizmetini yapar. Bir yılın sonunda Müstakim Efendi, yine bir kuruş verir ve “Emanete hıyanetlik etme!” nasihatinde bulunur. Durmuş, efendim ben bu nasihati biliyorum cevabını vererek müsaade

ister. Efendisi, teklifini yineler ve bir yıl çalışması halinde yine bir kuruş vereceğini ve bir nasihatte daha bulunacağını belirtir. Daha öncekiler gibi önce teklifi kabul etmeyen ve oradan ayrılan Durmuş, hemşerilerinin kahvesinde birkaç gün geçirdikten sonra merakına yenik düşer ve gelir Müstakim Efendi'nin teklifini kabul eder.

Üçüncü Yıl ve Üçüncü Nasihat: "Eşini, Kendin Gitmediğin Yere Gece Yatısına Gönderme!"

Durmuş, üçüncü yılda da Müstakim Efendinin bütün hizmetini gördükten sonra efendisi bir kuruşunu verir ve "Karını kendin gitmediğin yere gece yatısına gönderme!" nasihatinde bulunur. Bu nasihatte Durmuş'u memnun etmez ve bu sözü de dipsiz bir laf olarak yorumlar. Üç yıldır gurbette bulunduğunu ve memleketindeki anasını merak ettiğini ifade eden Durmuş, efendisinden müsaade alır. Müstakim Efendi, Durmuş'a yola çıkacağı zaman kendisine uğramasını ister ve anasına bir hediye göndereceğini belirtir. Hemşerilerinin kahvesine giden Durmuş, cebindeki üç kuruşla memleketine nasıl gideceğini düşünür. Durmuş'un hâline acıyan hemşerileri aralarında para toplayarak ona bir beygir kiralarlar. Üsküdar'a geçecekleri akşam Durmuş, efendisinin yanına gider. Efendisi ona iki büyük somun ekmek verir ve onları annesine götürmesini ister. Durmuş, hediyeleri beğenirse de efendisine bir şey diyemez.

Memlekete Dönüş ve İlk Nasihati Tecrübe Etme

Durmuş, Müstakim Efendisinin annesine gönderdiği hediyeleri aldıktan sonra hemşerilerinin kahveye geçer. Memlekete gideceklerle beraber gece vakti yola çıkarlar. Uzun süre yol aldıktan sonra ormanın kenarında taşkınca bir suya rast gelirler. Tam atını suya süreceği vakit efendisinin ilk nasihati aklına gelir: "Yolunu, izini bilmediğin yere gitme!" ve atının dizginini toplar. Yanındaki arkadaşı atını suya sürer ve suyun içinde kaybolur. Sonra oranın bir girdap olduğunu ve suyun geçilecek yerini öğrenerek oradan geçerler. Durmuş, efendisinin nasihatini hatırlar ve ona bir senelik hakkını helal eder.

İkinci Nasihatın Faydasını Görme ve Aklın, Paradan Kıymetli Olduğunu Anlama

Birkaç gün daha yol aldıktan sonra acıktığı bir anda efendisinin annesine gönderdiği somunlar aklına gelir Fakat efendisinin "Emanete hıyanetlik etme!" nasihatini hatırlar ve somunlara el sürmez. Bir gün karanlık ormandan geçerken eşkiyalar yollarını çevirir. Herkes bütün kazancını verir. Kendisine sorulduğunda parası olmadığını söyler, hemşerileri de onu onaylar. Bunu işiten efe, emrindekilere Durmuş'u gurbette boşa çalıştığı ve para kazanmadan döndüğü için dövmelerini söyler. "Durmuş, daha ziyade düşündükçe 'akıl'ın 'para'dan kıymetli olduğuna iman etti. 'Akıl' olmazsa 'para' hiçbir işe yaramazdı. İşte arkadaşlarının hâli!... Dağ başlarından, eşkiya içinden, dolu kemerlerle geçmenin cezasını gördüler." (Polat, BH, 2019: 509-510) Bu arada yıllardır gurbette çalışıp kazandıklarını eşkiyalara kaptıran silacıların hepsi de Durmuş gibi memleketlerine on parasız dönerler.

Memlekete Varış ve Hediyeyle Gelen Sürpriz

Memlekete vardığında annesi niye para kazanmadın diyerek oğluna hayıflandır. Durmuş ise hemşerileri gibi kazansaydı, eşkıyalara kaptıracağı için yine eve eli boş dönmüş olacağını belirtir. Karnı çok acıkan Durmuş, anasından biraz yiyecek isteyince evde bir şey olmadığını öğrenir. Bu arada heybede efendisinin anasına gönderdiği ekmekler aklına gelir. Somunun birini kırınca altınlar etrafa saçılır. Öbür somunu kırınca yine aynı manzara ile karşılaşılır. Durmuş, efendisinin ikinci nasihatinde de ne kadar haklı olduğunu görür. Şayet nasihate uymayıp yolda somunların birinin kırıp yeseydi altınların meydana çıkacağını ve onları da eşkıyalara kaptıracağını düşünür. Bu nedenle iki senelik hakkını efendisine helal eder. Somunlardan çıkan altınları gören Durmuş, Müstakim Efendinin ne kadar büyük ne kadar akıllı bir adam olduğunu anlar. Durmuş, zengin olunca tarla alır, bağ alır, koca bir çiftlik kurar. Köyün ağası olur. Evlenmesini teklif edenlere, eşini kendi bulunmadığı yere misafirlige göndermeyeceği şartını koşar. Efendisinin “Karını kendin gitmediğin yere gece yatısına gönderme!” şeklindeki üçüncü nasihatini hiç aklından çıkarmaz. Fakat bu şartından ötürü kendi köyünde ve komşu köylerde kimse kendisine kız vermez. İki saat uzakta bir köyde öksüz bir kız bulur ve onunla evlenir. Bir erkek çocuğu olur, aradan dört yıl geçer.

Eşe Verilen İzin

Bir gün Durmuş’un eşinin akrabaları, Durmuş’un eşini köylerindeki düğüne götürmek için izin isterler. Efendisinin son nasihatini aklından çıkarmayan Durmuş, kendi köylülerinin de ısrarına dayanamayarak eşine bir günlüğüne izin verir. Fakat endişelerini yenemez. Uşaklarına atını hazırlatır ve iki saat ötedeki köye gider, düğün evinin önüne gelir. Bir köşede oturan eşi ve çocuğunu görür. O gece hangi akrabasında kalacaklarını düşünür, içine bir kurt düşer. Oradan geçen yaşlıca bir kadına ilerde oturan eşini gösterir ve onu tanıymıyormuş gibi yaparak onun kim olduğunu öğrenmek ister. Kadın, onun dört senedir köyüne ilk defa geldiğini, zalim bir adamın eline düştüğünü ve onu hiçbir yerlere çıkarmadığını anlatır.

Eşin Sadakatini Deneme

Kendisini tanımayan kadına, eşinin bu gece nerede yatacağını sorar. Kadın bilmediğini söyler. Kadına, kendisini bu gece o kadınla yatırması halinde beş altın verebileceğini ifade eder. Kadın, bunu yapabileceğini, o kadının akrabalarının kendisinin komşuları olduğunu, avlularının bir odası bulunduğunu, gidip onları kandırarak kadını oraya yatırabileceğini, el ayak kesilince de adamı o odaya sokabileceğini belirtir. Durmuş, bu manzaraya çok hiddetlenir. Gece yarısı olunca kadın gelir, Durmuş’u alır ve o odaya sokar. Yüzünü şalla bağladı için eşi Durmuş’u tanımaz ve bağırmaya başlar. Durmuş, kapıyı kilitler. Eşi köşeye büzütür hem bağırır, hem tekme atar, Durmuş’u yanına yaklaştırmaz. Durmuş, eşini daha fazla bağirtmamak için kapının yanına oturur, hiç sesini çıkarmaz. Bütün gece ağlayan eşi sabaha karşı korku ve yorgunluktan uyuyakalır. Durmuş, sessizce yataktaki çocuğu alır, atına biner ve köyüne döner. Eşinin akrabaları çocuğun çalındığı duyunca ne yapacaklarını şaşırırlar. Durmuş’a yardım eden kadın, bu odanın zaten

eski olduğunu söyler ve yakmalarını önerir. Yangında da çocuğu kaybettiklerini belirtmelerini vurgular. Kadını dinleyen akrabalar, öyle yaparlar. Ağlaya sızlaya da eşini Durmuş'un yanına getirirler. Akrabalar, çocuğu yangında kaybettiklerini söylerler. Durmuş'un bu durumu rahat karşılamasına şaşırırlar.

Üçüncü Nasihatın Haklılığını Gösterme

Bu sırada kapı açılır ve çocuk içeri girer. Bunun üzerine Durmuş, eşini niye kendi bulunmadığı yere göndermediğini ve ne kadar haklı olduğunu söyler. Eşinin yanında gelenlerin hepsini kovar. Eşine döner, bu durumdan ibret almasını ister ve bundan sonra kendisinden ayrı bir yere gitmemesini belirtir. Bu olay vasıtası ile efendisinin üçüncü nasihatini de tecrübe eden Durmuş, efendisine üç senelik emeğinin hakkını helal eder.

Hikâye Kişileri ve Simgesel Değerleri

Ömer Seyfettin'in Üç Nasihat, adlı hikâyesinde farklı kişiler vasıtası ile farklı değerler de ön plana çıkarılır. Bu durum şöyle bir tablo ile somutlaştırılabilir:

DURMUŞ	Hikâyenin Başkişisi 'Nasihatleri Tutan' ve Zengin Olan Kişi
MÜSTAKİM EFENDİ	Durmuş'un İstanbul'da Üç Yıl Hizmet Ettiği Efendisi 'Nasihatleri Veren'
DURMUŞ'UN ANNESİ	Başkişinin Annesi, Yaşlı Kadın
DURMUŞ'UN EŞİ	Başkişinin Eşi, Öksüz Bir Kız
DURMUŞ'UN OĞLU	Başkişinin 4 Yaşındaki Oğlu
DURMUŞ'UN HEMŞEHRİLERİ	Durmuş'un İstanbul'daki Hemşerileri, Ona Gurbette Yardım Edenler
EŞKIYALAR	Memleketine Dönenleri Yolda Soyan Kişiler
YAŞLICA KADIN	Durmuş'un Eşine Tuzak Kurmasına Yardım Eden Kişi
DURMUŞ'UN EŞİNİN AKRABALARI	Durmuş'a Eşini Köydeki Düğüne Götürmek İçin Ricacı Olanlar

Hikâye Mekânları

KASTAMONU'NUN BİR KÖYÜ	Durmuş'un Memleketi
İSTANBUL	Para Kazanmak İçin Gidilen Gurbet
ÜSKÜDAR	Hemşerilerin Bulunduğu Mekân
EDİRNEKAPISI	Müstakim Efendi'nin oturduğu Semt
ORMAN	Durmuş'un Memleketine Dönerken Eşkiyalarla Karşılaştığı Mekân
KÖY	Durmuş'un Eşinin Köyü
AVLUDAKİ ODA	Durmuş'un Eşinin Köyde Kaldığı Oda

Hikâye Zamanı

ÜÇ YIL	Durmuş'un İstanbul'da Geçirdiği Zaman, Üç Nasihat İçin Üç Yıl
DÖRT YIL	Durmuş'un Kastamonu'daki Köyüne Döndükten Sonra Evlenmesi ve Çocuğunun Olması Sonrasında Geçen Zaman

Hikâyenin Mesajı: Nasihat (Hazır Akıl), Paradan Kıymetlidir

Müstakim Efendi, her sene bir kuruş vererek çalıştırdığı Durmuş'a şu sözleri söyleyerek ona aklın, paradan daha kıymetli olduğunu vurgular: “Para sarf olunur, biter yahut kaybolur, oğlum. Ama insanın aldığı nasihat hiç bitmez. Ölünceye kadar işine yarar... Durmuş mahzun mahzun yine önüne baktı. Kuru lafın işe yarayacağına hiç akli ermedi. Tekrar Müstakim Efendi'nin eteğini öptü. Çıkıp gidecekti. İhtiyar ‘Dur oğlum’ dedi. Şöyle duvarlara bak. Görüyorsun ya. Hep kitap dolu. Burada beş bin kitap var. Ben bunların hepsini okudum. Ömrüm ilim ile geçti. Saçım sakalım kitap üzerine ağardı. Aklın paradan daha kıymetli, paradan daha işe yarar bir şey olduğuna kanaat getirdim. Nasihat, hazır bir akıl demektir. Yoksa ben sana senede beş on lira verebilirim. Fakat paradan daha çok kıymetli olan nasihati veriyorum. Aklın varsa kal. Bana hizmet et.” (Polat, BH, 2019: 505) İlk başta efendisinin bu sözlerini yadırgayan Durmuş, efendisinin üç nasihatine de uyarak mutlu bir hayata kavuşur. ‘Ömer Seyfettin’in Hikâyelerinde İnsan’ adlı kitabında Üç Nasihat hikâyesini, fert olarak insanın davranış ve düşünce biçimleri etrafında toplanabilecek hikâyelerden birisi olarak tanımlayan Argunşah, sözlerinin devamında ise hikâye ile ilgili şunları söyler: “Bir halk hikâyesinden hareketle yazılmış olan Üç Nasihat’te Durmuş tiplmesiyle irfanın yüksek değer olduğu savunulur. Sadece para kazanmak isteyen araç değer temsilcisi tip, merakı yüzünden öğrendikleri ile materyalist hayat yönünden uzaklaşır.” (Argunşah, 2003: 216) Durmuş’un efendisinin nasihatlere uyarak mutluluğa ulaşması, bireyin olgunlaşma sürecinde para dışındaki unsurları (nasihatleri) hayatında tatbik ederek doğruyu bulma çabası olarak da yorumlanabilir.

Merak, Sabır, İtaat ve Ödül

Hikâyede bazı kavramların ön plana çıktığı söylenebilir. Öncelikle Durmuş, efendisinin bir sene çalışması karşısında vereceği bir kuruşu beğenmez. Fakat üç teklifi kabul etmesinde de Müstakim Efendi'nin vereceği nasihati merak etmesi önemli rol oynar. Üç nasihati de duyduğunda pek memnun olmaz. Fakat bunları yaşadığı olaylar karşısında tatbik ettiğinde efendisine hak verir. İkinci olarak hikâyede sabır kavramından söz edilebilir. Çünkü Durmuş, bir yıl çalışması karşılığında efendisinin bir kuruş ve bir nasihat teklifini kabul eder. Bu bir yıllık süre içerisinde Durmuş’un yaptığı işler ve sabrı hikâyede şöyle ifade edilir: “Durmuş, tam bir sene kitap odasını süpürdü. Bahçeyi belledi. Su taşıdı. Merdiven yı-

kadı. Camları sildi. Müstakim Efendi'nin her hizmetini yaptı.” (Polat, BH, 2019: 506) Üçüncü olarak Durmuş'un efendisine hizmet ettiği sürede efendisine koşulsuz itaat ettiği, sonrasında ise verdiği nasihatleri tuttuğu görülür. Üç yıl boyunca bir kuruş ve bir nasihat alacağını bilmesine rağmen koşulsuz, efendisinin bütün işlerini yapması ve her sözünü yerine getirmesi, hizmet eden bir birey olarak Durmuş'un efendisine itaatindeki bağlılığını gösterir. Ayrıca efendisinin yanından ayrılıp memleketine giderken ve memleketinde iken yaşadıkları çevresinde onun nasihatlerine uyması, Durmuş'un efendisinin yanından ayrıldıktan sonraki hayatında mutlu olmasını sağlar. Son olarak Durmuş'un merakla başlayan üç yıllık süreci, bu süreçte ve sonrasında gösterdiği sabır ve itaat, Müstakim Efendi'nin Durmuş'un annesine gönderdiği somunların arasından çıkan altınlarla ödüllendirilir. Maddi anlamda bu şekilde mükafaatlandırılan Durmuş'un, manevi anlamda da efendisinin nasihatlerine uyarak canını, malını ve evliliğini kurtararak yine ödüllendirildiği görülür.

Sonuç:

Sonuç olarak Ömer Seyfettin'in 'Üç Nasihat' adlı hikâyesinin, geleneksel bir halk hikâyesinden hareketle modern tekniklerle ve hikâye formunda ele alındığı söylenebilir. "Ömer Seyfettin'in hikâyesine esas teşkil eden söz konusu nasihatleri rastgele seçmediği muhakkaktır. Bunda, yaşadığı dönemin olayları, sosyal değerleri etkili olduğu gibi kendi hayatını da soyutlamamak gerekir." (Yüksel, 1996: 77) Hikâyede Durmuş'un gurbette ve memleketinde yaşadıkları, Müstakim Efendi'nin nasihatlerine uyarak mutlu olması anlatılır. Hikâyede, büyük sözü dinlemenin faydalarını gören bir genç aracılığıyla hayatta her şeyin para olmadığı, nasihat ve akıl gibi olguların paradan daha kıymetli olduğu vurgulanmıştır. Modern bir nasihat-nâme olarak da değerlendirilebilecek 'Üç Nasihat' hikâyesini, Kastamonulu fakir bir gencin yaşadığı tecrübeler üzerine kurgulanan ve mesajları olan bir metindir, şeklinde tanımlayabileceğimiz gibi toplumumuzda büyük sözü dinlemenin faydalarını ve onun kazanımlarını göstermesi açısından da örnek bir hikâye olarak nitelendirilebiliriz.

Kaynakça:

ARGUNŞAH, Hülya (2003), Ömer Seyfettin'in Hikâyelerinde İnsan, Bilge Yay. Ankara 2003

GEÇGEL Hulusi, Sarıçan Ersin (2011), Ömer Seyfettin'in Hikâyelerinde Çocuk ve Eğitim Teması, Uşak Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi 4/2, s.176-187

KELEŞ, Reyhan (2010), Türk Edebiyatı'nda Nasihat, A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S.44, s.183-209

POLAT, Nâzım Hikmet (2019), Ömer Seyfettin -Bütün Hikâyeleri – YKY. 3.bs. İstanbul

YÜKSEL, Hasan Avni (1996), Ömer Seyfettin ve Bir Halk Hikâyesi Üzerine, Milli Folklor, S.31-32, s.77-85

Extended Abstract:

There are texts in our literature that we can qualify as moral and instructive texts. Works consisting of advice or advice can also be evaluated within this scope. The Arabic word, advice, is an effort to correct someone else's mistake and flaw; counsel to encourage goodness, to avoid evil; It means someone's enlightenment and efforts in this direction in matters related to the benefit or harm of someone else. The texts containing advice / advice are called advice-book. It is known that this genre goes to our literature through Iranian and Arabic Literature. The story of Ömer Seyfettin, named "Three Advice", which is the subject of our article, can be expressed as an example of modern advice. Ömer Seyfettin, the important name of Turkish storytelling, is a name that contributed to the values of the Turkish society with what he wanted to tell in his stories. His work titled 'Three Advice' also appears as an instructive and text message. In the story called Three Advice, the benefits of listening to the big word and following the advice are explained. Durmuş, who obeyed his master's advice, eventually became rich and happy. Thanks to the three advices he listened to, he protected his property, life and happiness of his home. In the story titled Three Advice, Durmuş is hometown of Kastamonu went to Istanbul to earn money and returned to his hometown with three cents and three advice despite working three years. The poor Durmuş, who traveled from Kastamonu to Istanbul (Istanbul) in order to earn money, has lived in the center of the events in the story because his ox died when he died. The fiction of the story consists of the three advices given by Müstakim Efendi to Durmuş and a happy life by Durmuş following these advices. These three advices are: 1. Don't Go The Way Where You Didn't Know. 2. Treating Safety. 3. Don't Send Your Spouse to Night Yacht Where You Don't Go. Durmuş reaches a happy life by obeying all three advices of his master. The fact that Durmuş's master reached happiness by following the advice, can be interpreted as an effort to find the truth by applying the elements (advice) other than money in his life during the maturation of the individual. It can be said that some concepts come to the fore in the story. First of all, Durmuş does not like a penny that his master will give against his one year work. However, the fact that Müstakim Efendi wondered about the three proposals plays an important role. When he hears all three advice, he is not happy. But when he applies them in the face of the events he has experienced, he entitles his master. Secondly, the concept of patience can be mentioned in the story. Because Durmuş accepts a penny and a advice from his master in exchange for one year of work. Thirdly, it is seen that Durmuş obeyed his master unconditionally while serving his master, and then kept his advice. Although he knows that he will receive a penny and a advice for three years, his unconditional performance of his master's doing all his work and fulfilling every promise indicates his commitment to Durmuş's obedience as an individual serving. In addition, when he leaves his master and goes to his homeland and follows his advice while living in his homeland, he ensures that Durmuş is happy in his life after leaving his master's side. Finally, Durmuş's three-year period, which began with curiosity, patience and obedience during and after this period, are

rewarded with gold from the nuts that Müstakim Efendi sent to Durmuş's mother. It is seen that Durmuş, who was rewarded in this way financially, was rewarded by saving his life, property and marriage by following the advice of his master in a spiritual sense. As a result, it can be said that Ömer Seyfettin's 'Three Advice' stories are handled in modern story form and story form based on a traditional folk story. The story tells that Durmuş lived happily in his hometown and hometown, following the advice of Müstakim Efendi and being happy. In the story, it was emphasized through a young person who saw the benefits of listening to the big word, that everything is not money in life, and facts such as advice and reason are more valuable than money. The 'Three Advice' story, which can also be evaluated as a modern advice, is a text that is based on the experiences of a poor young person in Kastamonu, and can be described as an exemplary story in terms of showing the benefits and the gains of listening to the big word in our society.